

**HEVOSTENVALMENTAJAN
AMMATTITUTKINTOON VALMISTAVAN
KOULUTUKSEN SUUNNITTELU
Ravivalmennus**

Tuovi Huttunen

**Kehittämishankeraportti
Elokuu 2007**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) HUTTUNEN, Tuovi	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 44	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTOON VALMISTAVAN KOULUTUKSEN SUUNNITTELU Ravivalmennus		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu		
Työn ohjaaja(t) PEKKARINEN, Virva-Liisa		
Toimeksiantaja(t) Ylä-Savon ammattiopisto, aikuiskoulutus, luonnonvara-ala, Hingunniemi		
Tiivistelmä Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutus järjestää hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen 1.4.2007–28.3.2008. Koulutus järjestetään Ylä-Savon ammattiopiston Hingunniemen koulutilalla. Suuntautumisvaihtoehtona on ravivalmennus. Kehittämishankkeen tavoitteena oli suunnitella Ylä-Savon ammattiopistolle hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen rakenne ja opetussuunnitelma. Hevostenvalmentajan ammattitutkinto oli järjestetty edellisen kerran oppilaitoksessa 2003–2004 ja tutkintojen perusteet olivat muuttuneet 1.2.2005. Toisena tavoitteena oli perehtyä opetussuunnittelutyön vaiheisiin. Hankkeessa käsiteltiin koulutuksen suunnitteluun ja opetussuunnitelmatyöhön vaikuttavia asioita. Kehittämishankkeessa käytiin läpi ravivalmentajan ja työelämän vaatimukset koulutuksen suunnitteluun. Lisäksi käsiteltiin opetussuunnitelmatyön teoreettiset perusteet. Työn tuloksena syntyi hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen (ravivalmennus) opetussuunnitelma.		
Avainsanat (asiasanat) hevostenvalmentajan ammattitutkinto, opetussuunnitelma, koulutuksen suunnittelu		
Muut tiedot Liitteenä opetussuunnitelma, 22 sivua		

Author(s) HUTTUNEN, Tuovi	Type of Publication Development project report	
	Pages 44	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title EDUCATIONAL PROGRAM OF FURTHER QUALIFICATION FOR HORSE TRAINERS Race horse training		
Degree Programme Vocational Education College		
Tutor(s) PEKKARINEN, Virva-Liisa		
Assigned by The adult education unit of Ylä-Savo Vocational Institute, Hingunniemi		
Abstract <p>The adult education unit of Ylä-Savo Vocational Institute will arrange a preliminary education for Further Qualification for Horse Trainers between 1st of April, 2007 and 28th of March, 2008. The orientation alternative is race horse training.</p> <p>The aim of the development programme was to plan both the structure and the education scheme for this preliminary education in Ylä-Savo Vocational Institute. This kind of Further Qualification for Horse Trainers was previously arranged during 2003-2004. The basis for this qualification has changed in 1st of February, 2005. The second aim of the development programme was to give to me training for work with curriculum and planning.</p> <p>The programme dealt with education planning and influential matters in education scheme structure. As a result, the education scheme for Further Qualification for Horse Trainers (race horse training) was develop.</p>		
Keywords Further Qualification for Horse Trainers, curriculum, planning of education		
Miscellaneous appendix: curriculum, 22 pages		

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	3
2 YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTO	3
3 KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET	5
4 OPETUSSUUNNITELMAN LAADINTA.....	5
4.1 Ravivalmentajan ammatinkuvaus	6
4.2 Näyttötutkintoon valmistava koulutus.....	7
4.3 Opetussuunnitelmatyö	7
4.4 Tiedon- ja oppimiskäsitys.....	10
5 HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTOON VALMISTAVA KOULUTUS YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTOSSA	11
5.1 Yleistä	11
5.2 Koulutuksen tarve	12
5.3 Kohderyhmä	12
5.4 Koulutuksen tavoitteet.....	13
5.5 Koulutuksen suunnittelu ja opetussuunnitelmatyö	13
5.6 Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon rakenne	14
5.7 Koulutuksen rakenne Ylä-Savon ammattiopistossa.....	14
5.8 Henkilökohtaistaminen.....	16
5.9 Työssäoppiminen.....	17
6 KEHITTÄMISHANKETYÖN VAIHEET	17
6.1 Opetussuunnitelmatyön organisointi.....	17
6.2 Opetussuunnitelmatyö	18
6.3 Lopullinen tuotos.....	19
7 POHDINTA.....	20
LÄHTEET.....	22
LIITTEET	23
Liite 1. Hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opetussuunnitelma.....	23

KAAVIO 1. Opetussuunnitelmajärjestelmä.....	9
KAAVIO 2. Opintoviikkojen jakautuminen hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa Ylä-Savon ammattiopistossa.....	15
KAAVIO 3. Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon koostuminen Ylä-Savon ammattiopistossa.....	16

1 JOHDANTO

Suomessa on hevosia lähes 70 000 ja määrä on kasvussa kaiken aikaa. Ravihevosia tästä määrästä on noin kolmannes, joista vuosittain yli 8000 hevosta osallistuu kilpailuihin. Kilpailupäiviä vuodessa on noin 560. Raviurheilu on jääkiekon jälkeen toiseksi suosituin urheilulaji Suomessa. Ravihevosia valmentaa ammatikseen 150 henkilöä ja harrastajavalmentajalisenssi on yli 7000 henkilöllä. (Suomen Hippos ry 2007a)

Kasvavan harrastajamäärän ja työelämän muutosten ja niiden osaamishaasteiden takia hevosalan koulutusta on kehitettävä työelämälähtöisesti. Hevosalan ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittaneilla tulee olla valmiudet toimia itsenäisinä yrittäjinä. Hevosalan ongelmana on ollut alan heikko kannattavuus, joten yritystalouden koulutukseen tulee entistä enemmän kiinnittää huomiota. Hevosten hoidon ja käsittelyn taidot ja anatomian ja fysiologian perusteiden tuntemus ovat lähtökohtana hevostenvalmentajan ammattitaidolle.

Kehittämishankeraportti käsittelee hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen suunnittelua ja opetussuunnitelmatyötä Ylä-Savon ammattiopistossa. Koulutuksen rakenteen ja opetussuunnitelman työstön pohjalla ovat opetushallituksen tutkinnon perusteet. Opetussuunnitelmatyö alkoi kevät talvella 2007 vanhaa opetussuunnitelmaa apuna käyttäen.

2 YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTO

Ylä-Savon ammattiopistoa ylläpitää Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä. Kuntayhtymä antaa koulutusta, tekee kehitys- ja yhteistyötä ihmisten osaamisen ja toimeentulon ja elinkeinoelämän kilpailukyvyyn turvaamiseksi. Ylä-Savon ammattiopisto tarjoaa nuorten ja aikuisten ammatillista peruskoulutusta, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavaa koulutusta ja lyhytkursseja. Ylä-Savon ammattiopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat asiakaskeskeisyys, luotettavuus, hyvinvoiva henkilöstö, yhteistyökyky ja taloudellisuus. Näitä arvoja noudattaen visiona on kehittyä vuoteen 2012 mennessä itsenäiseksi ja laadul-

lisesti valtakunnan kärkioppilaitokseksi. (Ylä-Savon ammattiopisto, verkkosivut 2007a)

Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutus painottuu aikuisten ammatillisiin näyttötutkintoihin valmistavaan koulutukseen sekä näyttötutkintoihin. Vuosittain oppilaita on noin 2500 ja tutkinnon tai osatutkinnon suorittaa noin 450 henkilöä. Perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja on tarjolla noin 50. Tutkintojen ja valmistavan koulutuksen lisäksi Ylä-Savon ammattiopiston aikuis- koulutus järjestää lisä- ja täydennyskoulutusta. Kyseisiä koulutuksia suunnitellaan ja kehitellään yhdessä työelämän ja yritys-elämän kanssa tarpeiden mukaan. (Ylä-Savon ammattiopisto, verkkosivut 2007b)

Yksi Ylä-Savon ammattiopiston koulutusaloista on hevostalous.

Hevosalan koulutus sai alkunsa Kiuruvedellä 1970-luvun lopulla, jolloin järjestettiin romaniväestölle työllisyyskursseja Grönforsin ravitallilla. Vuonna 1979 ammatillisessa kurssikeskuksessa käytiin neuvottelutilaisuus, jonka pohjalta alettiin myöhemmin kehittää pysyvämpää hevosalankoulutusta. Vuonna 1985 Kiuruveden kunta osti Hingunniemen tilan, joka on vuosien saatossa kehittynyt monipuoliseksi valtakunnallisesti arvostetuksi hevosalan koulutusyksiköksi. Ensimmäiset hevostenhoitajat aloittivat koulutuksen 1986. (Iisalmen Sanomat, 29.8.2006)

Hingunniemessä on noin kuusikymmentä hevosta. Perusasteen opiskelijoita on noin 80, jotka suorittavat maatalousalan perustutkinnon. Aikuiskoulutus on kasvanut viime vuosina voimakkaasti ja vuonna 2007 aikuisopiskelijoiden lukumäärä tulee olemaan yli 100. Hingunniemessä pyörivät keväällä 2007 hevosalan aikuiskoulutukset ovat kengityssepän (11 opiskelijaa) ja hevostenvalmentajan ammattitutkinto (12 opiskelijaa) ja harrasteohjaajien koulutus (8 opiskelijaa). Lisäksi 58 opiskelijaa suorittaa hevostenhoitajan tai ratsastuksen ohjaajan tutkintoa. (Sanna Autio, 26.4.2007)

3 KEHITTÄMISHANKKEEN TAVOITTEET

Kehittämishankkeen tavoitteena on suunnitella Ylä-Savon ammattiopistolle hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen rakenne ja opetussuunnitelma. Ammattitutkinnon suuntautumisvaihtoehtona Ylä-Savon ammattiopistolla on ravivalmennus. Vastaavaa koulutusta on oppilaitoksessa järjestetty 2002–2003 sekä 2003–2004. Tutkinnon perusteet ovat muuttuneet 1.2.2005, joten vanhan opetussuunnitelman päivitys on ajankohtainen. Lisäksi suunnittelutyössä tulee ottaa huomioon työelämän muutos ja sitä kautta tapahtuvat muutokset opetussuunnitelmatyössä.

Koulutuksen rakenteen ja opetussuunnitelman suunnittelussa pyrin hyödyntämään omaa ammattitaitoani ja yrittäjyyttä ravivalmentajana. Tärkeä merkitys koulutuksen suunnittelussa on työelämä ja sen vaatimukset. Kehittämishankkeen suunnittelussa tavoitteena on järjestää koulutus, joka palvelee työelämää ja itsenäisiä yrittäjiä.

Tavoitteena on luoda opiskelijoita motivoiva ja innostava opetussuunnitelma, jossa on mukana projektioppiminen, joka integroi koulutuksen. On tärkeää, että opetussuunnitelma tukisi opiskelijaa luomaan oman polun kohti vaadittavia ammattitaitovaatimuksia. Opetussuunnitelmaa työstäessäni pyrin ottamaan huomioon oppilaiden omat toiveet, jolloin opetussuunnitelma on opettajan ja opiskelijoiden yhteinen prosessi. Opetussuunnitelmassa tulee olla kehittymisen ja elämisen varaa koko koulutuksen ajan. Henkilökohtaisena kehittymistavoitteenani on syventyä opetussuunnitelmatyön perusteisiin ja sitä kautta luomaan hyödyllinen ja toimiva opetussuunnitelma.

4 OPETUSSUUNNITELMAN LAADINTA

Tässä kappaleessa käsittelen yleisellä tasolla ravivalmentajan ammattia ja työelämän vaatimuksia nykypäivänä ja tulevaisuudessa. Lisäksi käsittelen mitä tarkoittaa näyttötutkintoon valmistava koulutus ja mitä tulee ottaa huomioon opetussuunnitelmatyössä. Kappaleessa kuvataan myös oppimis- ja tiedonkä-

sitystä, joihin koulutuksen suunnittelussa ja opetussuunnitelmatyössä pohjataan.

4.1 Ravivalmentajan ammatinkuvaus

Suomessa toimii tällä hetkellä noin 150 päätoimista ammattilisenssivalmentajaa. Ammattimaiseksi ravivalmentajaksi on mahdollisuus edetä monella tavalla. Suurin osa vanhemmanpolven ravivalmentajista on ns. pitkän linjan ravivalmentajia, jotka ovat edenneet ammattilaisiksi työn kautta. Nuoremman polven ravivalmentajilla on usein takana ammattiin liittyvää peruskoulutusta tai ainakin hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaminen. Nykyisin ammattivalmentajalisenssin saamisen ehtona on mm. hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaminen. Ammattivalmentajalisenssin myöntää hevosalan keskusjärjestö Suomen Hippos ry. Suomessa on vielä mahdollisuus harjoittaa ammattimaista hevostenvalmennusta ilman lisenssiä, mutta tulevaisuudessa ollaan siirtymässä Ruotsin mallin mukaiseen järjestelmään. Ruotsissa ei ole mahdollisuutta valmentaa vieraiden hevosia ilman ammattivalmentajalisenssiä.

Ravivalmentajan ammatissa vaaditaan monipuolista osaamista. Ravivalmentajalla on yleensä oma yritys, jossa hän on johtajana. Liiketoiminnan suunnittelun ja asiakaspalvelun lisäksi ravivalmentaja toimii työnantajana, hevoskaupan asiantuntijana, valmennettaviensa kilpailuttajana ja pr-henkilönä. Lähes kaikki ravivalmentajat ohjastavat omia valmennettaviaan, jolloin heillä on vähintään C-ajolupa. Ravivalmentajat vastaavat varsojen opetuksesta, perusvalmennuksesta ja hiittiajosta. Useimmat ravivalmentajat kengittävät omat valmennettavansa itse. Terveystieteiden perusteiden tuntemus on ravivalmentajalle tärkeää, jolloin hän osaa turvautua oikeaan aikaan eläinlääkärin apuun. Nykypäivänä ravikilpailuissa ei voi menestyä vanhalla mutu-tuntumalla vaan valmennuksen taustalla on valmennusfysiologian tuntemus. Urheiluhevosten hoito ja valmennus vaatii valmentajalta laajaa hevosen fysiologian ja psykologian tuntemusta. (Ravivalmentaja 2005, 5-7, 21.)

Tulevaisuudessa ravivalmentajalta vaaditaan yhä enemmän liiketoiminnan tuntemusta ja monipuolista osaamista usealta eri osa-alueelta. Kansainvälistymisen myötä ravivalmentajien tulee hallita hevosten kilpailuttaminen ulkomailla sekä siihen vaadittava kielitaito. Nykyään kilpailu Suomen huipulla on täyttä urheilua, jonka takana on toimiva yhteistyö eläinlääkäreiden ja muiden erikoisosaajien kanssa. Yhteistyö, tiedonhaku ja elinikäinen oppiminen on hevosvalmentajan ammatissa keskeisessä roolissa.

4.2 Näyttötutkintoon valmistava koulutus

Valmistavan koulutuksen järjestäjällä täytyy olla vahvistettu opetussuunnitelma, joka on tutkintojen perusteiden mukainen. Yhteisen opetussuunnitelman lisäksi jokaiselle oppilaalle tulee laatia kirjallinen henkilökohtainen oppimis- ja näyttösuunnitelma. Suunnitelmissa otetaan huomioon jo olemassa oleva ammattitaito.

Tutkintoon valmistavan koulutuksen osana koulutukseen osallistuvalla tulee järjestää näyttötutkinnot, joissa hän osoittaa ammatillisen osaamisen mielellään todellisessa työtilanteessa. Ammattitutkinnossa osoitetaan alan ammattityöntekijältä vaadittava ammattitaito. Näyttötutkintoihin voi osallistua kuka tahansa myös ilman valmentavaa koulutusta. Suurin osa tutkinnoista kuitenkin suoritetaan koulutuksen yhteydessä. (Näyttötutkinto-opas 2003, 33.)

4.3 Opetussuunnitelmatyö

Koulutuksen suunnittelussa tärkeäksi asiaksi nousee opetussuunnitelma. Varsinainen opetussuunnitelmatyö tehdään oppilaitoksessa opetushallituksen laatimien tutkinnon perusteisiin nojaten. Hyvin laadittu opetussuunnitelma sisältää kaikki ne tavoitteet, jotka oppilaitos koulutukselle asettaa. Hyvässä opetussuunnitelmassa on mainittuna kaikki ne prosessit, jotka ovat koulutuksen perustana. Koulutuksen laatu paranee merkittävästi huolellisen koulutuksen suunnittelun ansiosta.

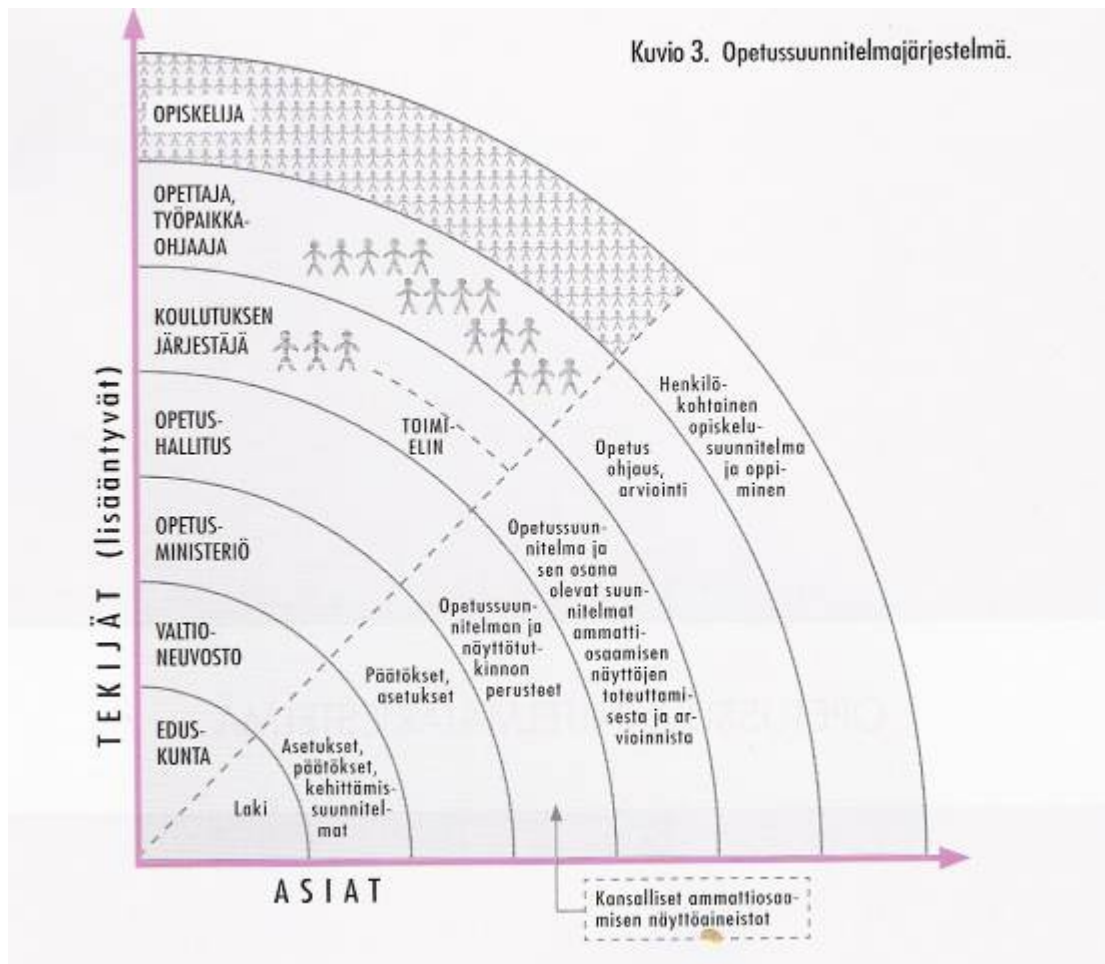
Tavoitteet

Opetussuunnitelman tehtävänä on konkretisoida koulutuksen tavoitteet ja prosessit. Opetussuunnitelmaa apuna käyttäen voidaan suunnitella koulutuksen ajoitusta, modulointia ja käytettävissä olevia opettajaresursseja. Opetussuunnitelma on pohjana opettajien yhteistyölle ja työnjaolle sekä pohjana koulutuksen opetuksen seurannassa ja arvioinnissa. Se on tietopaketti opiskelijalle opetuksen tavoitteista, toteutuksesta ja pohjana opiskelijan henkilökohtaiselle opiskelusuunnitelmalle. Opetussuunnitelmaa tulee pitää vuosittain ajan tasalla ja päivittää koulutuksenkin aikana.

Opetussuunnitelmatyössä on hyvä käyttää työelämän näkemyksiä, jolloin siitä muodostuu todelliseen tarpeeseen hyödyllinen koulutus. Opiskelijoita on hyvä kuunnella ja keskustella tavoitteiden asettamisessa, jolloin opiskelijoiden on helpompi sitoutua opiskeluun. Suunnitelma tulisi toteuttaa niin, että opiskelija pystyy sen avulla luomaan oman mielekkään oppimisen polun kohti vaadittavia ammattitaitovaatimuksia. (Helakorpi 2001, 89, 94–95.)

Opetussuunnitelmajärjestelmä

Hätönen (2006) on kuvannut Suomen opetussuunnitelmakäytäntöä kaaviossa 1. Ylimmällä tasolla eduskunta määrää lait ja valtioneuvosto ja opetusministeriö asettavat asetukset, päätökset ja kehittämissuunnitelmat. Opetushallituksen tehtävänä on opetussuunnitelmien sekä näyttötutkintojen perusteiden laatiminen ja lisäksi ammattiosaamisen näyttöaineistojen hyväksyminen. Koulutuksenjärjestäjä ja opetushenkilökunta suunnittelevat ja toteuttavat opetuksen ja arvioinnin. Opiskelija laatii koulutuksen järjestäjän kanssa yhdessä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, jonka tarkoituksena on selventää opiskelijalle kuinka oppiminen on tarkoitus järjestää. (Hätönen 2006, 18)

KAAVIO 1. Opetussuunnitelmajärjestelmä (Hätönen 2006, 18)

Opetussuunnitelmatyön organisointi

Opetussuunnitelma on tärkeä asiakirja ja on tärkeää, että kaikki koulutukseen osallistuvat opettajat, suunnittelijat ja koulun johto sekä työelämän edustajat ja opiskelijat ovat suunnittelutyössä mukana. Helakorpi (2001) on kirjassaan kuvannut opetussuunnitelmaprosessia seuraavalla tavalla. Suunnittelun lähtöpisteenä voi olla yhteisen pohjan luominen, jonka taustalla ovat koulun ja koulutuksen visiot ja tavoitteet. Toisessa vaiheessa opetussuunnitelmaa työstehtään prosessina, jonka aikana tehdään yhteenvetoja aikaansaannoksista ja muokataan elementtejä toisiinsa sopiviksi. Kolmannessa vaiheessa opetussuunnitelmaa kirjoitetaan vaiheittain ja opetussuunnitelman palasia asetetaan sopiviin paikkoihin. Neljännessä vaiheessa käydään kriittinen ja arvioiva keskustelu ja tarkastelu suunnitelmasta ja sitoudutaan käytännössä suunnitelmaan.

4.4 Tiedon- ja oppimiskäsitys

Aikuiskoulutuksessa merkittävää roolia esittää aikaisemmin työssä tai harrastuksissa hankittu osaaminen. Konstruktivistisessa oppimiskäsityksessä oppiminen nimenomaan rakentuu jo olemassa olevan tiedon pohjalta. Konstruktivistisessa tietokäsityksessä ihminen ei ole pelkkä tiedon vastaanottaja vaan hänet nähdään aktiivisena tiedonkäsittelijänä. Tällöin aistihavainnot jäsennetään jo olemassa olevan tiedon ja osaamisen avulla.

Oppimiskäsitys opetussuunnitelmassa

Konstruktivismissa opetussuunnitelma tulisi pyrkiä rakentamaan niin, että se ei ole luettelo opittavista asioista, vaan haaste opiskelijalle itsenäiseen oppija-keskeiseen opiskeluun. Opetussuunnitelmassa korostetaan tiedonhankinnan ja elinikäisen oppimisen taitoja. Nykyisessä tietoyhteiskunnassa faktatietojen esittämisen suuren määrän korvaa tiedon valikoinnin, sisäistämisen ja analysoimisen taito. Käytännössä opetussuunnitelman helppolukuisuuden takia siitä herkästi muotoutuu behavioristinen. Behavioristinen opetussuunnitelma on pirstaleinen ja luettelomainen. (Tynjälä 1999, 61–67.)

Oppimiskäsitys koulutuksessa

Koulutuksen aikana kouluttajan rooli ei ole behavioristinen tiedon ammentaminen opiskelijoille vaan luoda opiskelijoille ympäristö, jossa he pystyvät rakentamaan tiedon jo olemassa olevaan tietoon. Oppimisen tilannesidonnaisuutta korostetaan, jotta haluttu osaaminen pystytään hyödyntämään työelämässä. Konstruktivistisessa oppimiskäsityksessä opittavien asioiden ymmärtäminen korostuu ja parhaiten se onnistuu, kun opiskeltavan asian pystyy peilaamaan työelämään. Vaikka opetussuunnitelma on jaettu selkeisiin pienehköihin opintokokonaisuuksiin, käytännön opetustyössä osa-alueet integroituvat keskenään ja ideaalitulanteessa opiskelija kykenee yhdistämään teorian käytännön työelämässään. Tärkein asia koulutuksen aikana ei ole opetella mahdollisimman paljon asioita ulkoa ja tenttiä niitä, vaan oppia valikoimaan ja hakemaan haluttua tietoa. Opiskelijoiden laaja kokemuspohja työelämästä on rikkaus, jota konstruktivismissa hyödynnetään vertailemalla ja pohtimalla erilaisia kokemuksia. Keskustelemalla ja kyseenalaistamalla eri käytäntöjä ja toimintatapoja korostuvat sosiaalisuus ja vuorovaikutustaidot. Opetuksessa tietoa ei tule

eikä voi esittää absoluuttisena totuutena vaan osoittaa tiedon muuttuvuus ja väliaikaisuus. (Tynjälä 1999, 61–67.)

Arviointi

Konstruktivistisessa oppimiskäsityksessä arviointi pyritään sisällyttämään osaksi oppimisprosessia. Koska oppiminen on tiedon rakentamisen prosessi, arviointi kohdistetaan tähän prosessiin eikä painoteta kuinka paljon asioita ko- keessa tai tentissä muistetaan tai osataan. Osana arviointia voidaan käyttää oppimisprosessin tuloksia tietyssä oppimisprosessin vaiheessa, mutta huomio kiinnitetään oppimistulosten laatuun eikä niiden määrään.

Oppimisprosessin arviointi ei ole pelkästään opettajan tehtävä vaan arviointiin osallistuu myös opiskelija itse. Joissakin tapauksissa voidaan käyttää opiskeli- jatovereiden arviointia. Näin toimitaan jos kyseessä on yhteistoiminnallinen oppiminen. (Tynjälä 1999, 65–66.)

5 HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTOON VAL- MISTAVA KOULUTUS YLÄ-SAVON AMMATTIOPISTOSSA

Tässä kappaleessa käsittelen hevostenvalmentajan ammattitutkinnon koulu- tuksen järjestämistä, rakennetta ja opetussuunnitelmatyötä Ylä-Savon ammat- tiopistossa.

5.1 Yleistä

Hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistava koulutus käynnistyi en- simmäisen kerran Ylä-Savon ammattiopistossa syksyllä 2002 Hevostietokes- kuksen ja Ylä-Savon ammattiopiston yhteisenä koulutuskokeiluna. Vuonna 2003 alkaneen koulutuksen järjesti Ylä-Savon ammattiopiston aikuiskoulutus- keskus. Tutkinto uudistettiin 1.2.2005 jolloin koulutuksen rakenne muuttui.

Koulutuksen sisältö nojautuu hevostenvalmentajan ammattitutkinnon perusteisiin (Opetushallitus) ja se toteutetaan aikuisille suunnattuna monimuoto-opiskeluna. Lähiopetus järjestetään Ylä-Savon ammattiopistossa Hingunniemen koulutilalla ja opettajina toimivat erityisalojensa asiantuntijat yhdessä oppilaitoksen opettajien kanssa.

5.2 Koulutuksen tarve

Ravihevosten valmentaminen on perinteisesti perustunut kokemukseen ja kantapään kautta, itse opittuihin tietoihin. Koulutuksen tarjoamia mahdollisuuksia alan opiskeluun ei ole enemmälti osattu hyödyntää jo alalla toimivien keskuudessa. Ravivalmentajan ammatista kiinnostuneet nuoret suhtautuvat koulutukseen kuitenkin mielenkiinnolla. Käytännön työssä hankitun osaamisen vahvistaminen koulutuksen keinoin koetaan yhä mielekkäämmäksi vaihtoehdoksi. Lisäksi työelämän muutos ja kova kilpailu alalla asettaa omat vaatimuksensa ammattiosaamiselle. Ammattitutkinnon suorittaminen on edellytys Suomen Hippoksen myöntämän ammattivalmentajalisenssin hakemiselle. On tärkeää, että hevostenvalmentajan ammattitutkinnon suorittaminen pysyisi vaatimuksena haettaessa ammattivalmentajalisenssiä ja näin ollen koulutusta tulee kehittää siihen suuntaan, että hyvänkin ammattitaidon hallitsevat henkilöt saisivat koulutuksesta hyötyä.

Hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavaa koulutus on menossa tai alkamassa Ylä-Savon ammattiopiston lisäksi Ypäjän hevosopistossa, Jämsän seudun koulutuskeskuksessa, Päijänne-instituutissa ja Keski-Pohjanmaan maaseutuopistossa. Näyttötutkinnot järjestetään Jämsän seudun koulutuskeskusta lukuun ottamatta kaikissa oppilaitoksissa. (Opetushallitus 2007a)

5.3 Kohderyhmä

Koulutuksen kohderyhmänä ovat talliyrittäjät ja ravihevosten valmennustehtävissä toimivat, joilla on jo ammatillista kokemusta hevosten valmentamisesta sekä hevosalalla toimimisesta. Koulutukseen valitulla tulee olla käytössään

vähintään yksi valmennettava ravihevonen. Koulutukseen osallistujilla tulee olla tai hänen tulee suorittaa ennen näyttökokeeseen osallistumista C-ajolupa.

Koulutukseen valitaan ensisijaisesti alalla jo toimivat yrittäjät, joiden tarkoituksena on hakea Suomen Hippos ry:n myöntämää ammattivalmentaja- tai valmentajalisenssiä. Toisella sijalla ovat talliyrittäjät tai yrittäjiksi aikoivat ja kolmanneksi henkilöt, joilla on toisen asteen koulutus hevosalalle.

5.4 Koulutuksen tavoitteet

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa alalla toimivien opiskelijoiden ammatillista osaamista ja antaa heille valmiudet ravivalmentajan ammattitutkinnon suorittamiseen näytöillä. Lisäksi tavoitteena on antaa lisäkoulutusta jo pitkäänkin alalla toimiville henkilöille. Ravivalmentajan ammatti vaatii laajaa hevos- ja yrittäjäosaamista.

Kaikki hevostenvälmentäjän ammattitutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvat opiskelijat ovat työelämässä toimivia aikuisopiskelijoita. Koulutus järjestetään monimuotokoulutuksena. Tavoitteena on luoda sisällöllisesti laadukas ja ajankäytöllisesti tehokas koulutusmuoto.

5.5 Koulutuksen suunnittelu ja opetussuunnitelmatyö

Koulutuksen suunnittelun ja opetussuunnitelmatyön taustalla on opetushallituksen tutkinnon perusteet. Yhteisen opetussuunnitelman lisäksi jokaiselle oppilaalle laaditaan kirjallinen henkilökohtainen oppimis- ja näyttösuunnitelma.

Opetussuunnitelma sisältää ne tavoitteet ja osa-alueet, jotka ravivalmentajan ammattiosaaminen edellyttää. Opetussuunnitelma konkretisoi koulutuksen tavoitteet ja prosessit. Opetussuunnitelmaa apuna käyttäen voidaan suunnitella koulutuksen ajoitusta, modulointia ja käytettävissä olevia opettajaresursseja. Opetussuunnitelma on pohjana opettajien yhteistyölle ja työnjaolle sekä pohjana koulutuksen opetuksen seurannassa ja arvioinnissa. Se on tietopaketti

opiskelijalle opetuksen tavoitteista, toteutuksesta ja pohjana opiskelijan henkilökohtaiselle opiskelusuunnitelmalle.

Opetussuunnitelmatyössä on otettu huomioon työelämän näkemyksiä, jolloin siitä muodostuu todelliseen tarpeeseen hyödyllinen koulutus. Suunnitelma toteutetaan niin, että opiskelija pystyy sen avulla luomaan oman mielekkään oppimisen polun kohti vaadittavia ammattitaitovaatimuksia. Opiskelijoille jaetaan koulutuksen alussa opetussuunnitelma, jolla on mahdollisuus elää koulutuksen aikana oppilaiden tarpeiden mukaisesti.

Koulutuksen suunnittelussa ja opetussuunnitelmatyössä on otettu mukaan projektihevonen, joka antaa oppimiselle merkityksen. Tavoitteena on konkreettisesti yhdistää työ ja koulutus. Koulutuksen alkuvaiheessa jokainen opiskelija valitsee omista tai yrityksen hevosista yhden, jonka ongelmiin ja kehittämiseen hän ja tiimi perehtyvät erityisen huolella. Projektihevoselle tehdään tavoitteellinen valmennussuunnitelma, oikeaoppinen ruokintasuunnitelma ja sen mahdollisiin kengitys- ja terveysongelmiin haetaan ratkaisuja oppitunneilla. Projektihevosen vaiheita pohditaan opiskelijaryhmässä ja mietitään yhdessä ratkaisuja.

5.6 Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon rakenne

Valmistavan koulutuksen perustana ovat hevostenvalmentajan ammattitutkinnon tutkintovaatimukset. Koulutus muodostuu kahdesta (2) pakollisesta ja yhdestä (1) valinnaisesta tutkinnon osasta. Pakollisina osina ovat hevostalouden tuntemus ja yritystoiminta. Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon valinnaiset tutkinnon osat ovat ravivalmennus, ratsuvalmennus ja hevoshieronta.

5.7 Koulutuksen rakenne Ylä-Savon ammattiopistossa

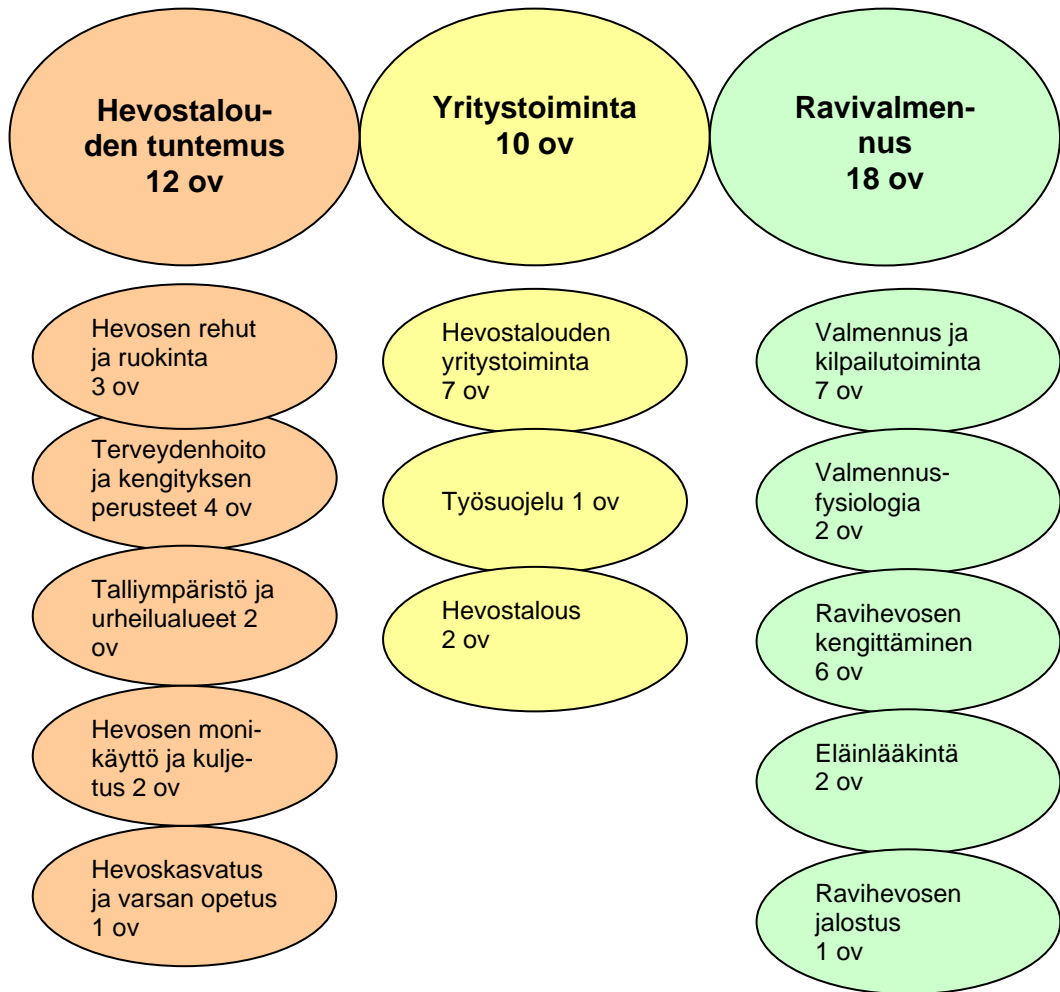
Ylä-Savon ammattiopistossa suuntautumisvaihtoehtona on ravivalmennus. Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon laajuus on 40 opintoviikkoa, josta lähiopetusta on n. 10 ov ja työssäoppimista sekä ohjattua etäopiskelua 30 ov. Koulutus järjestetään monimuotokoulutuksena. Lähiopetus toteutetaan Ylä-

Savon ammattiopiston Kiuruveden koulutilalla. Lähijaksoja, joiden pituus on n. 3 vrk, on yhteensä 11.

Jokaisen kolmen osa-alueen ympärille on muodostettu seuraavat opintokokonaisuudet. Kaaviossa 2 on kuvattu jokaisen opintokokonaisuuden laajuutta opintoviikkoina sekä niiden jakautumista lähi- ja etäopetukseen. Kaaviossa 3 on kuvattu kokonaisuuksien muodostuminen.

<u>Hevostalouden tuntemus</u>	lähi	etä	yht.
12 ov			
Hevosien rehut ja ruokinta	1	2	3
Terveystenhoito ja kengityksen perusteet	1	3	4
Talliympäristö ja urheilualueet	1	1	2
Hevosien monikäyttö ja kuljetus	0,5	1,5	2
Hevoskasvatus ja varsien opetus	0,5	0,5	1
<u>Yritystoiminta</u>			
10 ov			
Hevostalouden yritystoiminta	1	6	7
Työsuojelu	0,5	0,5	1
Hevostalous	0,5	1,5	2
<u>Ravivalmennus</u>			
18 ov			
Valmennus ja kilpailutoiminta	1	6	7
Valmennusfysiologia	1	1	2
Ravihevosen kengittäminen	1	5	6
Eläinlääkintä	0,5	1,5	2
Ravihevosen jalostus	0,5	0,5	1

KAAVIO 2. Opintoviikkojen jakautuminen hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavassa koulutuksessa Ylä-Savon ammattiopistossa.

KAAVIO 3. Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon koostuminen Ylä-Savon ammattiopistossa.

5.8 Henkilökohtaistaminen

Henkilökohtaistaminen tarkoittaa asiakaslähtöisen osaamisen tunnustamista näyttötutkinnoissa. Henkilökohtaistaminen koostuu kolmesta osa-alueesta; 1) koulutukseen hakeutuminen 2) näyttötutkinnon suorittaminen ja 3) tarvittavan ammattitaidon hankkiminen.

Koulutukseen hakeutumisvaiheessa opiskelijan aikaisempi osaaminen selvitetään. Saatujen tietojen ja dokumenttien avulla opiskelijan soveltuvuus haluaansa tutkintoon selvitetään. Lisäksi selvitetään voidaanko jokin tutkinnon

osa-alue tunnistaa kokonaan, voidaanko hänet ohjata suoraan näyttötutkintoon vai ohjataanko hänet valmistavaan koulutukseen.

Henkilökohtaistetussa tutkinnonsuorittamisessa noudatetaan tutkinnonperusteissa olevia ammattitaitovaatimuksia. Tutkintosuoritukseksi tunnustetaan myös aikaisemmin hankittu ja osoitettu osaaminen, jonka arvioijat hyväksyvät.

Koulutuksen aikana ohjaava opettaja ja opiskelija laativat yhdessä opiskelijalle henkilökohtaisen opiskeluohjelman, jossa huomioidaan aiemmissa koulutuksissa ja työelämässä hankitut tiedot ja taidot. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma päivitetään lähijaksojen aikana säännöllisin väliajoin. Henkilökohtaistamisella vältetään koulutusten päällekkäisyys. (Opetushallitus, 2007)

5.9 Työssäoppiminen

Hevostenvalmentajan ammattitutkinto järjestetään monimuoto-koulutuksena ja on laajuudeltaan 40 opintoviikkoa. Noin 10 opintoviikkoa on lähiopetusta oppilaitoksessa ja loput 30 opintoviikkoa työssäoppimista ja etäopiskelua.

Koulutukseen valitaan ensisijaisesti omaa ravivalmennustallia pyörittävät yrittäjät, jolloin heidän työssäoppiminen tapahtuu omassa yrityksessä. Niillä opiskelijat, joilla ei ole omaa yritystä tulee olla työpaikka koulutuksen ajan. Vaihtoehtona on myös yrittäjille suunnattu oppisopimuskoulutus, jolloin opiskelijalla tulee olla ohjaava kouluttaja. Omassa yrityksessä tai työpaikalla pyritään hyödyntämään käytännössä lähijaksoilla opittu osaaminen.

6. KEHITTÄMISHANKETYÖN VAIHEET

6.1 Opetussuunnitelmatyön organisointi

Kehittämishankeidea alkoi muotoutua marraskuussa 2006, jolloin selvisi, että hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavalle koulutukselle saattaisi olla kysyntää. Tammikuussa 2007 aloitin kehittämishankkeen suunnittelun tutustumalla vanhaan opetussuunnitelmaan ja tutkintojen perusteisiin. Opetussuunnitelmatyöstä on tarjolla hyviä kirjoja, kuten Helakorven kirja Koulutuksen

strateginen ja operatiivinen suunnittelu sekä Heljä Hätösen Eläköön opetus-suunnitelma 2. Kirjallisuuden jälkeen perehdyin ammatillisen aikuiskoulutuksen lakeihin ja asetuksiin.

Saatuani riittävät opetussuunnitelmatyön perusteet ryhdyin suunnittelemaan yhteistyökuvioita ja hankkimaan ohjausta työhöni. Ylä-Savon ammattiopiston valjastyön opettajalta sain erittäin hyviä vinkkejä kehittämishankkeen aloittamiseen ja työn organisointiin, koska hän oli edellisen vuoden aikana suunnitellut kehittämishankkeena valjastöihin opetussuunnitelman. Koulutuspäällikkö antoi täyden vapauden suunnitella koulutusta ja opetussuunnitelmaa minun oman substanssiosaamiseeni vedoten. Tärkeäksi yhteistyökumppaniksi tarvitsin koulutussuunnittelijamme, koska hän oli laatinut edellisen opetussuunnitelman ja ollut mukana edellisten koulutusten järjestämisessä ja näin ollen tietoinen koulutuksen kehittämistarpeista. Työelämän vaatimukset ovat minulle vuosia ravivalmentajayrittäjänä toimineena tuttuja ja koin helpoksi yhdistää työelämän vaatimukset ja tutkinnon perusteet. Ettei työelämälähtöisyys opetussuunnitelmatyössä jäisi pelkästään minun varaan, halusin ottaa hankkeeseen mukaan iisalmelaisen ravivalmentaja Jukka-Pekka Kauhasen. Hän on vuosia pyörittänyt menestyvää ravitallia ja toimii Suomen Ravivalmentajat ry:n puheenjohtajana. Lisäksi hänellä oli tärkeä rooli kouluttajana aikaisemmissa hevostenvalmentajakoulutuksissa ja tulevassa koulutuksessa hänelle on myös koulutustehtäviä. Yhteistyökumppaneiksi suunnitteluvaiheessa tarvitsin luonnollisesti oppilaitoksemme kouluttajia, jotka toimivat kouluttajina koulutuksen aikana. Heitä ovat mm. valjastyönopettaja, ratsastuksenopettaja, kengitysopettaja ja eläinlääkäri, joka opettaa eläinlääkintää.

6.2 Opetussuunnitelmatyö

Suunnitteluvaiheen jälkeen ryhdyin suunnittelemaan sisällysluettelo hahmottaakseni kehittämishankkeen laajuuden ja sisällön. Ensimmäinen versio kehittämishankkeen sisällöstä oli kouluttajalle esitettävänä helmikuun alussa.

Hankkeen alussa käsittelin teoreettista tietoa opetussuunnitelmatyöstä, jota käytin opetussuunnitelmatyön perustietona. Riittävän perustiedon hankittuani ryhdyin käsittelemään ja työstämään opetussuunnitelmaa. Opetussuunnitelmasta tein rungon, joka perustui uusiin näyttötutkinnonperusteisiin. Tässä vaiheessa tein yhteistyötä koulutussuunnittelijan, oppilaitoksemme opettajien ja

työelämän kanssa erityisen paljon. Pidimme lyhyitä neuvotteluja ja puhelinpalavereita ja samalla muokkasimme opetussuunnitelmaa.

Koulutukseen haku päättyi 16.2.2007 ja hakijoiden suuri määrä ja tasokkaiden hakijoiden määrä yllätti kaikki positiivisesti. Pääsykoe koulukseen oli 17.–18.3.2007, jolloin tehtiin henkilökohtaistamisen ensimmäinen vaihe. Hakijoille kerrottiin mahdollisuus osallistua suoraan näyttöihin joko Ylä-Savon ammattiopistossa keväällä 2008 tai Ypäjällä toukokuussa 2007 sekä kartoitettiin jo olemassa oleva osaaminen. Kaikki hakijat halusivat tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja näin ollen meillä oli tasokas joukko opiskelijoita. Opetussuunnitelmatyön oli tarkoitus valmistua maaliskuussa ja pääsykokeen jälkeen tehtiin viimeistelyt opetussuunnitelman sisältöön.

Muutoksena edelliseen opetussuunnitelmaan oli eri tutkinnon osien alla oleva ammattitaitovaatimusten muuttuminen ja lisääntynyt yritystalouden tuntemus. Arviointiin lisäyksenä tuli itse- ja vertaisarviointi. Lisäksi koin opiskelijoita kohtaan mielekkääksi hahmotella jokaisen kurssin kohdalle kouluttajat.

6.3 Lopullinen tuotos

Opetussuunnitelma annettiin koulutuksessa mukana oleville kouluttajille ja yhteistyökumppaneille ennen koulutuksen alkua, jolloin se antaa pohjan yhteiselle työskentelylle. Jokaisen kouluttajan ja yhteistyökumppanin on tärkeä hahmottaa koulutus kokonaisuutena eikä pelkästään tiedostaa oma opetettava asia. Koulutuksessa jokainen asia liittyy tavalla tai toisella toiseen asiakokonaisuuteen.

Opetussuunnitelma jaettiin opiskelijoille huhtikuussa 2007, jolloin oli ensimmäinen lähijakso. Tässä vaiheessa opetussuunnitelma käytiin yhteisesti läpi ja tärkeää oli kertoa opiskelijoille, että heillä on tärkeä rooli koulutuksen aikana esittää toivomuksia opetussuunnitelmaan. Näin hevostenvallmentajan ammattitutkintoon valmistavan koulutuksen opetussuunnitelmatyö jatkuu koko koulutuksen ajan.

Opiskelijoilla on näytön paikka näyttötutkinnoissa ja tavallaan opetussuunnitelma ja koulutuksen suunnittelu on arvioitavana samassa tilanteessa. Hyvin

suunniteltu koulutus ja opetussuunnitelma tuottavat hyvän ammattitaidon omaavia hevostenvalmentajia ja heillä on hyvät mahdollisuudet suoriutua näytöistä. Koulutuksen jälkeen on tärkeää pitää palaveri kouluttajien ja työelämän edustajien kanssa ja pohtia koulutusta ja opetussuunnitelmaa opiskelijoilta saadun palautteen perusteella.

7. POHDINTA

Tämän kehittämishankeen tavoitteena oli suunnitella hevostenvalmentajan ammattitutkinnon opetussuunnitelma Ylä-Savon ammattiopistolle. Koulutus alkaa huhtikuussa 2007 ja opetussuunnitelma valmistui maaliskuussa 2007. Suunnittelussa on käytetty apuna tutkintojen perusteita ja vanhaa opetussuunnitelmaa. Mielestäni onnistuin jakamaan opintokokonaisuudet toimivasti tutkintojen perusteita mukaillen. Koska opetussuunnitelman tulee elää koko koulutuksen ajan, tämä opetussuunnitelma on vain suuntaa antava pohja koulutukselle ja koulutuksen suunnittelulle.

Valmis opetussuunnitelma antaa pohjan järjestää hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavaa koulutusta ja on toimiva apuväline opettajien kesken suunniteltaessa opintokokonaisuuksia ja käytännön opetustyötä. Näin olleen opetuksen käytännön järjestäminen ja opettaminen helpottuu, joka muuten saattaisi jäädä pinnalliseksi ja pirstaleiseksi. Opetussuunnitelma konkretisoi myös oppilaille miten koulutus rakentuu Ylä-Savon ammattiopistossa ja on heidän opiskelunsa työkalu. Tulevaisuudessa opetussuunnitelmaa ja sen tekemiseen hankittuja tietoja voi hyödyntää soveltuvin osin muidenkin koulutusten suunnittelussa.

Kehittämishankeen aikana tutustuin koulutuksen suunnittelua käsittelevään kirjallisuuteen ja tutkintojen perusteisiin. Koulutuksen suunnittelun ja opetussuunnitelmatyön kautta pääsin sisälle opetuksen syvimpään sisimpään, joka on kaiken perusta. Opetussuunnitelmatyön ansiosta syventyi oma osaamiseni hevostenvalmentajan ammattitutkinnon rakenteesta ja tavoitteista. Työstämällä koulutuksen tarvetta ja opetussuunnitelmaa minulle hahmottui koko koulutus kokonaisuutena ja perustuksia myöten. Oma

substansiosaamistani käytin suunnittelutyössä hyväkseni mahdollisimman paljon. Pidin tärkeänä suunnitella opetussuunnitelmaa yhdessä työelämän kanssa niin että se vastaa työelämän haasteisiin. Suunnittelutyön aikana tärkeässä roolissa oli ravivalmentaja Jukka-Pekka Kauhasen näkemys opetussuunnitelmasta ja todellisesta vastaavuudesta työelämään.

Vaikka opetussuunnitelma on laadittu, on se toivottavasti aktiivisen muokkauksen alla, kuten hyvään konstruktivistiseen opetussuunnitelmaan kuuluukin. Vasta koulutuksen aikana selviää millaisella mallilla se nyt on.

LÄHTEET

Autio, S. 2007. Koulutussuunnittelija, Ylä-Savon ammattiopisto. Haastattelu 26.4.2007.

Helakorpi, S. 2001. Koulutuksen strateginen ja operatiivinen suunnittelu. Tammi. Helsinki.

Hätönen, H. 2006. Eläköön opetussuunnitelma 2. Opas ammatillisen koulutuksen järjestäjille ja oppilaitoksille. Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi.

Iisalmen Sanomat. 29.8.2006

Näyttötutkinnon perusteet, hevostenvalmentajan ammattitutkinto 2005, Opetushallitus.

Näyttötutkinto-opas. 2003. 2.p. Paintek Pihlajamäki Oy. Opetushallitus.

Opetushallitus. 2007a. Näyttötutkinnot. Viitattu 4.2.2007.

http://db3.oph.fi/nayttotutkinnot/main.nsd?toiminto=2&TUT_ID=2917&Module=4&osoite=http://db3.oph.fi/nayttotutkinnot/main.nsd?kieli=1&VUOSI=2007&toiminto=2&osoite=http://db3.oph.fi/nayttotutkinnot/main.nsd?haku=1&toiminto=2&kieli=1&kirjainhaku=H&TUT_ID=2917&TUTKINTO=&opp_kieli=FI&language=&kieli=1

Opetushallitus. 2007. Henkilökohtaistaminen. Viitattu 8.2.2007.

<http://www.oph.fi/page.asp?path=1,443,9111,9378>

Ravivalmentaja 2005-julkaisu. 2005. Suomen Ravivalmentajat ry.

Suomen Hippos ry. 2007a. Suomalainen raviurheilu. Viitattu 4.2.2007.

http://www.hippos.fi/hippos/raviurheilu/raviurheilu_suomessa.php

Tynjälä, P. 2002. Oppiminen tiedon rakentamisena. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita. Tammi. Helsinki.

Ylä-Savon ammattiopisto. Verkkosivut. 2007a. Viitattu 4.2.2007.

<http://www.ysao.fi/?deptid=17863>

Ylä-Savon ammattiopisto. Verkkosivut. 2007b. Viitattu 4.2.2007.

<http://www.ysao.fi/?deptid=17761>

**Liite 1: Hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavan
koulutuksen opetussuunnitelma**

**HEVOSTENVALMENTAJAN AMMATTITUTKINTOON
VALMISTAVA KOULUTUS**

**Ravivalmennus
OPETUSSUUNNITELMA**

2007

**Ylä-Savon
ammattiopisto**

Koulutuksen rakenne

Ylä-Savon ammattiopistossa suuntautumisvaihtoehtona on ravivalmennus. Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon laajuus on 40 opintoviikkoa, josta lähiopetusta on n. 10 ov ja työssäoppimista sekä ohjattua etäopiskelua 30 ov. Koulutus järjestetään monimuotokoulutuksena. Lähiopetus toteutetaan Ylä-Savon ammattiopiston Kiuruveden koulutilalla. Lähijaksoja, joiden pituus on n. 3 vrk, on yhteensä 11.

Jokaisen kolmen osa-alueen ympärille on muodostettu seuraavat opintokokonaisuudet.

<u>Hevostalouden tuntemus</u>	lähi	etä	yht.
Hevosen rehut ja ruokinta	1	2	3
Terveystenhoito ja kengityksen perusteet	1	3	4
Talliympäristö ja urheilualueet	1	1	2
Hevosen monikäyttö ja kuljetus	0,5	1,5	2
Hevoskasvatus ja varsan opetus	0,5	0,5	1
 <u>Yritystoiminta</u>			
Hevostalouden yritystoiminta	1	6	7
Työsuojelu	0,5	0,5	1
Hevostalous	0,5	1,5	2
 <u>Ravivalmennus</u>			
Valmennus ja kilpailutoiminta	1	6	7
Valmennusfysiologia	1	1	2
Ravihevosen kengittäminen	1	5	6
Eläinlääkintä	0,5	1,5	2
Ravihevosen jalostus	0,5	0,5	1

HEVOSTALOUDEN TUNTEMUS

Hevosen rehut ja ruokinta (3 ov)

Kuvaus:

Käydään läpi hevosen ruoansulatuselimistö ja ruoansulatus sekä hevosen ravinnontarpeet. Kehitetään opiskelijan taitoja suunnitella ja toteuttaa hevosten sisä- ja laidunruokinta yksilöllisten tarpeiden mukaan, lisätään tietoja rehuntuotannon, laiduntalouden sekä rehuhankinnan perusteista. Tutustutaan erilaisiin rehuihin ja niiden sisältämiin ravintoaineisiin. Tutustutaan hevosen ruokinnan suunnitteluun ATK:n avulla, perehdytään koti- ja ulkomaisten rehujen käytön erilaisuuksiin. Hyödynnetään opittavia asioita oman projektihevosen ruokinnassa ja ruokinnan suunnittelussa. Suunnitellaan oman tallin rehutalous kustannustietoisesti.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee erilaisten hevosten ravinnontarpeet ja hevosen ruoansulatusfysiologian. Hän tunnistaa hyvälaatuiset rehut, tietää mitä ravintoaineita rehut sisältävät ja ymmärtää niiden merkityksen hevoselle. Opiskelija perehtyy eri hevosryhmien ruokinnan erityispiirteisiin ja osaa suunnitella ja toteuttaa urheiluhevosen sisä- ja laidunruokinnan kilpailukaudella ja sen ulkopuolella. Opiskelija ymmärtää rehuanalyysin merkityksen ja osaa hyödyntää tietotekniikkaa ruokintaa suunniteltaessa. Opiskelija perehtyy rehutalouteen ja osaa arvioida kaupallisia rehuja. Hän tunnistaa ongelmatilanteet hevosen ruokinnassa ja osaa korjata virheellisen ruokinnan.

Sisältö:

Ruoansulatusfysiologia; ruoansulatuselimistön toiminta, rehujen ravintoaineiden sulatus ja hyödyntäminen

Hevosten rehut; rehujen jaottelu ryhmiin ja niiden sisältämät ravintoaineet, rehujen käyttöominaisuudet ja merkitys hevoselle, laadukkaiden rehujen merki-

tys ja tunnistaminen, rehuhygieniä, varastoiminen, rehuanalyysin tekeminen, kaupallisten rehujen arvioiminen, tuoteselosteet, rehuyksiköt

Ruokinnan suunnittelu; eri hevosryhmät, niiden ruokintanormit ja ruokinnan suunnittelu, ongelmatilanteet ruokinnassa, ruokintavirheet ja niiden korjaaminen, hevosen ravitsemuksellisen tason arvioiminen, rehujen mittaaminen, tallin kokonaisrehumenekki, varastot, hinnat, ruokinnan käytännön toteutus, ATK:n hyödyntäminen suunnittelussa

Rehutalous; laiduntalous, rehuntuotanto ja rehuhankinta

Suoritus:

Osallistuminen lähiopetukseen ja itsenäisesti suoritettavat kirjalliset oppimistehtävät.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.

Kirjallisuutta:

Lillkvist, Anneli, Ruokinnalla tuloksiin 3

Hevosen säilörehuruokinta, Kemira (Saastamoinen, M. ja Kajanto, L.),

Hevosen kasvatus, ruokinta ja hoito, Tieto tuottamaan 79, Maaseutukeskusten liiton julkaisuja nro 933,

Laatuheinän tuottajan opas, työtehoseuran maataloustiedote 15/1994. Työtehoseura ry. Helsinki 1994.

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytty suoritus edellyttää läsnäoloa opetuksessa sekä laadultaan hyvin suoritettuja oppimistehtäviä.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Terveydenhoito ja kengityksen perusteet (4 ov)

Kuvaus:

Kurssilla opitaan hevosten ja tallin terveydenhuollon keskeiset periaatteet, jotka valmentajan ja tallinpitäjän tulee tuntea, sekä opitaan kengityksen perusteet. Perehdytään hevosen anatomiaan ja fysiologiaan, hevosten terveydentilan seurantaan ja yleisimpiin sairauksiin kuten ähkyt ja kaviokuume.

Tavoitteet:

Tutkinnon suorittaja tuntee hevosen anatomian ja fysiologian sekä yleisimmät sairaudet, kuten ähkyn, kaviokuumeen ja hammasviat. Hän pystyy antamaan ensiavun ja yhdessä eläinlääkärin kanssa hoitamaan vammaa tai sairautta. Hän tuntee tavalliset hoitotoimenpiteet ja lääkeaineet sekä niiden vaikutukset. Opiskelija osaa rokotuttaa tallin hevoset tarttuvien tautien varalta ja hoitaa säännölliset loishäädöt sekä muutenkin ehkäistä sairauksia oikealla ruokinnalla, hyvällä ilmastoinnilla ja asianmukaisella tallihygienialla. Hän ymmärtää hevosen rakenteen, kavionhoidon ja kengityksen merkityksen hevosen terveydelle, osaa irrottaa kengän ja lyödä kiinni irronneen kengän.

Sisältö:

Hevosen anatomia, fysiologia ja luonnonmukainen käyttäytyminen

Hevosen rutiininomainen terveydentilan seuranta

Tavallisimmat sairaudet ja niiden oireet (ähkyt, kaviokuume)

Ensiapu, haavan hoito ja eläinlääkärin kutsuminen

Sairauksien ennaltaehkäisy, rokotukset, loishäädöt

Työturvallisuus hevosten kanssa työskennellessä

Peruskengitys

Suoritus:

Osallistuminen lähiopetuksen luennoille ja käytännön harjoituksiin sekä itsestänsä suoritettavat kirjalliset oppimistehtävät.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.

Terve ja sairas hevonen, Sevelius & Petterson & Green

Hevosan anatomia, 1994 Ravivalmentajat ry

Hevostietokeskuksen julkaisu, Virus viekään

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Kemiläinen Jukka, aikuiskouluttaja, kengitysseppä, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritukset edellyttävät läsnäoloa lähiopetuksessa sekä hyvin suoritettuja oppimistehtäviä.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Talliympäristö ja urheilualueet (2 ov)**Ympäristötieto (1 ov)****Kuvaus:**

Kurssilla tarkastellaan hevosalueen hoitoon liittyviä keskeisiä ympäristökysymyksiä, jotka alalla toimivan tulee hallita.

Tavoitteet:

Opiskelija hahmottaa hevostalousympäristön kokonaisuutena, jonka hoitoon tallihygienia, lantahuolto, talli- ja laidunhygienia sekä jätehuolto kuuluvat. Opiskelija tuntee kuivituksen vaikutukset ja hallitsee lannan asiallisen varastoinnin. Opiskelijalla on tietoa jätteen lajittelusta ja kierrätyksestä. Hän ymmärtää hevosympäristön hoidon maisemallisen merkityksen. Opiskelija on selvillä hevosvostaloutta koskevista ympäristösäädöksistä ja –tuista.

Sisältö:

Hevosalue toimintaympäristönä
Hevosurheilualueiden kunnossapito
Tallihygienia
Lantahuolto (kuivikkeet, lannan kompostointi, lannan varastointi)
Ympäristösäädökset ja -tuet
Turvalliset tallirakenteet (eläinsuojelusäädökset)
Tarha- ja laidunhygienia
Hevosalueen jätehuolto
Ympäristöhoito

Suoritus:

Osallistuminen lähiopetukseen ja itsenäisesti suoritettava kirjallinen oppimistehtävä.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.
Hevostietokeskuksen julkaisu, Uudet talliratkaisut

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytty suoritus edellyttää läsnäoloa lähiopetuksessa sekä laadultaan hyvin suoritettua oppimistehtävää.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Tallirakentaminen (1 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla tarkastellaan hevostalouteen liittyvää rakentamista, joka on alalla toimivalle tärkeää tietää. Perehdytään tallirakennusten ilmanvaihtoon.

Tavoitteet:

Opiskelija hahmottaa hevostalouden rakentamista, rakennuksen sisäistä sekä ulkoista toimintaa, kuten rehu-, lanta- ja eläinliikennettä. Opiskelijalla on tietoa toiminnallisista ja turvallisista rakennusratkaisuista sekä taloudellisesta rakentamisesta.

Sisältö:

Rakennussuunnittelu

Hankkeen rahoitus/toteutus

Rakennuslupa-asiat

Turvallinen tuotantorakennus

Ilmanvaihto

Hevostallin suunnittelu

Esimerkkejä uusista talleista ja maneeseista

Esimerkkejä vanhan rakennuskannan muuttamiseksi hevostalouden rakennuksiksi

Suoritus:

Osallistuminen lähiopetukseen ja itsenäisesti suoritettava kirjallinen oppimistehtävä.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali ja luentomuistiinpanot.

Hevostietokeskuksen julkaisu, Navetasta talliksi

Kouluttajat:

Juhani Halonen, Rakennusmestari

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytty suoritus edellyttää läsnäoloa opetuksessa sekä laadultaan hyvin suoritettua etätehtävää.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Hevosen monikäyttö ja kuljetus (2 ov)

Kuvaus:

Kurssilla perehdytään ajovälineiden ja muiden varusteiden sovitukseen, varusteiden huoltoon ja korjaukseen sekä hevosen kuljettamiseen.

Tavoitteet:

Opiskelija osaa valjastaa hevosen sila-, tamppi- ja luokkivaljastuksella. Opiskelijan tulee myös osata valita hevoselle sopiva satula ja satuloida hevonen. Opiskelija osaa huoltaa valjaita sekä muita varusteita ja tehdä pieniä korjauksia. Opiskelija osaa lastata normaalisti ja ongelmallisesti käyttäytyvät hevoset sekä toimia kuljetusta ja eläinsuojelua koskevien säädösten mukaan.

Sisältö:

Työvaljastus

Satulan sovitus

Erilaisista materiaaleista valmistettujen varusteiden huolto ja korjaus

Hevosen kuljettaminen

Suoritus:

Lähiopetukseen ja harjoitukseen osallistuminen sekä jatkuva näyttö koulutuksen aikana

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto
Kastarinen Katariina, valjastyön opettaja, valjasseppä, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytty suoritus edellyttää osallistumista lähiopetukseen ja harjoitukseen sekä jatkuvaa hyvin suoritettua varusteiden sovitusta ja huoltoa

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Hevoskasvatus ja varsan opetus (1ov)

Kuvaus:

Kurssin tarkoituksena on perehtyä varsan käsittelyyn ja ohjasajolle opettamiseen. Kurssilla perehdytään myös Suomessa käytettävien hevosrotujen jalostukseen ja järjestötoimintaan.

Tavoitteet:

Opiskelija osaa käsitellä ja hoitaa kaikenikäisiä varsoja. Hän pystyy opettamaan varsan käsittelyyn, talutukseen ja ohjasajolle, turvallisuustekijät huomioiden.

Opiskelija tuntee kasvatusjärjestöt ja niiden tehtävät. Hän hallitsee hevosen rekisteröinnin. Hän on selvillä Suomessa kasvatettavista hevosroduista ja niiden kantakirjauksesta.

Sisältö:

Varsan käsittely, hoito ja ajo-opetus

Turvallisuuden huomiointi

Hevosrodut ja sukulinjat

Kasvatusjärjestöt ja niiden tehtävät

Kantakirjaus ja rekisteröinti

Hevosen rakenne ja arviointikriteerit

Suoritus:

Lähiopetukseen ja harjoitukseen osallistuminen sekä itsenäisesti suoritettavat kirjalliset oppimistehtävät

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali ja muistiinpanot

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Eero Perttunen, jalostusagronomi

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritukset edellyttävät lähiopetukseen ja harjoituksiin osallistumista sekä hyväksytysti suoritettuja etätehtäviä.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

YRITYSTOIMINTA

Hevostalouden yritystoiminta (7 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla perehdytään yritystalouteen, markkinointiin ja asiakaspalveluun ravi- valmentajan näkökulmasta. Laaditaan liiketoimintasuunnitelma ATK:n avulla ja tutustutaan internetin sekä sähköpostin käyttöön.

Tavoitteet:

Opiskelija tietää yrittämisen edellytykset ja tunnistaa omat vahvuutensa ja kehittämisaalueensa yrittäjänä. Opiskelija tuntee liikeidean, yrityksen perustamisen, kirjanpidon ja verotuksen pääpiirteet sekä osaa laatia liiketoimintasuunnitelman tietotekniikan avulla. Hän osaa tehdä kannattavuuslaskelmia ja budjet- teja sekä arvioida toimintansa kannattavuutta, maksuvalmiutta ja vakavarai- suutta. Opiskelija osaa ennakoida alansa kehitystä ja myydä asiantuntemus- taan sekä toimia vastuullisesti yrittäjänä. Hän ymmärtää oman toimintansa vaikutuksen yrityskuvaan ja yrityksen kannattavuuteen sekä koko alan ima- goon. Hän toimii kustannustietoisesti, asiakaslähtöisesti ja kehittävästi erilai-

sisä valinta-, vuorovaikutus- ja ongelmatilanteissa ja pystyy kommunikoimaan ammattiasioissa myös muulla kuin äidinkielellään. Opiskelija osaa hinnoitella ja markkinoida tuotteitaan sekä palvelujaan ja osaa solmia yrityksen jatkuvuuden kannalta kestäviä asiakas- ja yhteistyösuhteita. Hän osaa hyödyntää verkostoitumista yritystoiminnassa. Opiskelija osaa käyttää internetiä, sähköpostia ja osaa hakea tietoa ja asiantuntija-apua liiketoimintaan liittyvissä kysymyksissä.

Sisältö:

Yrittäjyys ja yrittäjänä kehittyminen; itsetuntemus, yrittäjävalmiudet ja edellytykset

Yrityssuunnittelu; toiminta-ajatus ja liikeidea, yritysmuodot, yrityksen perustaminen, strateginen suunnittelu, liiketoimintasuunnitelma

Markkinointi ja asiakaspalvelu; markkinoinnin peruskilpailukeinot ja suunnittelu, yrityskuvan ja imagon merkitys, vuorovaikutus- ja viestintätaidot, kielitaito

Taloushallinto; budjetointi, kustannuslaskenta ja hinnoittelu, välitön ja välillinen verotus, investointien suunnittelu ja rahoitus, rahoitusvaihtoehdot, kirjanpidon perusteet, tilinpäätös ja tunnusluvut

Tietotekniikka; microsoft word ja excel -ohjelmat, internet, sähköposti

Suoritus:

Aikaisemmat dokumentoidut näytöt vastaavalta/korkeammalta tutkintotasolta tai osallistuminen lähiopetukseen ja liiketoimintasuunnitelman laatiminen

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Ruotsalainen Jukka, yritystalouden kouluttaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytty suoritus edellyttää läsnäoloa lähiopetuksessa ja käyttökelpoisen liiketoimintasuunnitelman laatimisen.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Työsuojelu (1 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla perehdytään työturvallisuuteen, työehtoihin ja palkkaukseen työnantajan ja työntekijän roolissa. Perehdytään laatujärjestelmään ja sen soveltamiseen.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee alaa koskevat työehdot ja palkkaustavat, työntekijän ja työnantajan velvollisuudet, oikeudet ja sosiaaliturvaan liittyvät kysymykset sekä työsuojelua koskevat säädökset ja osaa soveltaa niitä ja sopimuksia työssään. Opiskelija pystyy toimimaan työnjohtajana yrityksen työntekijöille sekä osaa tarvittaessa opastaa ja ohjata heitä työtehtävissä. Hän on selvillä laatujärjestelmän tarkoituksesta ja periaatteista ja osaa soveltaa niitä omassa työssään. Hän osaa pitää huolta omasta jaksamisestaan ja hyvinvoinnistaan. Opiskelija tuntee alan palkkauksen perusteet ja työehdot. Hän pystyy suunnittelemaan ja organisoimaan talliyrityksen työt sekä osaa toimia työnjohtajana ja yrittäjänä.

Sisältö:

Työsuojelu, työsuojelupiirit ja niiden tehtävät

Työturvallisuuslaki

Työsopimuslaki ja työehtosopimus

Perehdyttäminen

Hyvinvointi työssä

Työturvallisuus hevosalalla

Laatujärjestelmä

Suoritus:

Osallistuminen lähiopetukseen, itsenäinen oppimistehtävä ja ryhmätyö.

Materiaali:

Luennoilla jaettu materiaali ja internet.

Hevoset ja työturvallisuus; Työturvallisuuskeskus, 2005

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritukset edellyttävät läsnäoloa lähiopetuksessa sekä hyvin suoritettua oppimistehtävää.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Hevostalous (2 ov)

Kuvaus:

Tutustutaan hevostalousalaan ja eri talliyriyten toimintamuotoihin. Käydään läpi hevosalan lainsäädäntö ja hevoskauppa.

Tavoitteet:

Opiskelija saa käsityksen hevostaloudesta, sen rakenteesta sekä kehityksestä ja organisaatioista. Hän ymmärtää eri yritysmuotojen kokonaisvaltaisen toiminnan sekä niihin liittyvät riskit. Hänellä on valmiudet hankkia lisäkoulutusta, neuvontaa sekä uutta tutkimustietoa. Opiskelija tuntee hevoskauppaa ja alaa koskevat säädökset ja osaa toimia niiden mukaan.

Sisältö:

Hevostalouden historia ja nykytilanne

Tuotantosunnat ja hevosen eri käyttömuodot

Järjestötoiminta ja kokoustekniikan perusteet

Hevostalouden riskit

Hevoskauppa

Suoritus:

Osallistuminen luennoille. Kirjallinen etätehtävä ja suullinen esittely hevostaloudesta.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.
Hevostietokeskuksen julkaisu, Hevostalous – merkitys ja tulevaisuus Suomessa

Pauliina Lehtola & Christopher Wegelius, Hevoskaupan käsikirja

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritukset edellyttävät läsnäoloa lähiopetuksessa sekä hyvin suoritettua oppimistehtävää.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

RAVIVALMENNUS

Valmennus- ja kilpailutoiminta (7 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla syvennyttään ravivalmentajan ammattiin; ravihevosen valmentamiseen ja kilpailuttamiseen. Koulutuksen alussa suunnitellaan projektihevosen valmennus ja seurataan edistymistä koulutuksen ajan hyödyntäen eri kursseilla opittuja tietoja ja taitoja.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee erilaiset valmennusmenetelmät ja niiden vaikutukset. Opiskelija osaa hyödyntää erilaisia valmennusolosuhteita ja –ympäristöjä hevosta parhaiten kehittävällä tavalla. Opiskelija tuntee valmennuksessa ja kilpailuissa käytettävät apuvälineet, kuten ohjastamisen, suojaamisen, suoristamisen ja tasapainottamisen apuvälineet sekä hallitsee niiden käytön erilaisilla hevosilla. Opiskelija osaa laatia valmennusohjelman hevosen erityispiirteiden mukaan ja pystyy soveltamaan sitä valmennuksen edetessä. Opiskelija osaa arvioida hevosyksilön lahjakkuutta. Opiskelija osaa kilpailuttaa ravihevosta ja arvioida sen kilpailusuorituksia. Opiskelija osaa laatia kilpailuohjelman ja tuntee ravikilpailusäännöt. Opiskelijalla on C-ajolupa. Hän osaa toimia työnjohtajana ja yrittäjänä ja ymmärtää ammattiin liittyvien muiden toimintojen, kuten yhteistyön, suhdetoiminnan ja asiakaspalvelun merkityksen lajin imagolle. Opiskelija pystyy opettamaan varsan turvallisesti ja johdonmukaisesti ajolle käyttäen tarvittavia lisä- ja turvavarusteita sekä osaa ohjeistaa avustajia.

Sisältö:

Hevosen ominaisuuksien ja lahjakkuuden arviointi (suku, rakenne, liikkeet, luonne)

Varsan opetus ja valmennuksen aloitus

Valmennuksen eri osatekijät; liikunnan ja levon suhde, ruokinta eri valmennusjaksoissa, terveyden tarkkailu ja ylläpito, kengitys, varusteet, yksilöllisyyden huomiointi

Valmennusjaksot ja –tavat, olosuhteiden huomiointi, hevosen kunnon ja kehittymisen seuraaminen

Yksilöllisten valmennusohjelmien laatiminen, varsan opetus ja valmentaminen

Kilpailutoiminta; ravikilpailusäännöt, opetus- ja koelähtöjärjestelmä, kilpailemisen aloittaminen, sarjamääritykset ja ilmoittaminen, kilpailukauden suunnittelu, kilpailumatkat, ulkomailla kilpaileminen, kilpailuun liittyvien osatekijöiden arviointi

Suhdetoiminta ja asiakaspalvelu; hevosenomistajien ja pelaajien huomiointi, vihjeiden antaminen toimittajille, yhteistyö alan muiden ihmisten kanssa, suhteet viranomaisiin ja rahoittajiin/sponsoreihin, alan asiantuntijana toimiminen,

yhteiskunnallisen arvostuksen ja lajin imagon parantaminen, muut liitännäis-palvelut

Suoritus:

Osallistuminen lähiopetukseen ja harjoituksiin tai aikaisemmalla kokemuksella hankitun asiantuntemuksen osoitus. Laadultaan hyvin suoritettavat oppimistehtävät sekä käytännön harjoittelua (mm. projektihevosen valmennus) omatoimisesti etäjaksolla.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava kirjallinen materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.

Kirjallisuutta:

Ravikilpailusäännöt, Suomen Hippos

Ravihevosen hoito ja valmennus-kirjasarja

Hevosen anatomia 1994, Suomen ravivalmentajat

Terve ja sairas hevonen, Sevelius & Petterson & Green

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Kauhanen Jukka-Pekka, ravivalmentaja

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritus edellyttää osallistumista lähiopetukseen ja harjoituksiin tai etätehtäviä ja käytännön harjoittelua omatoimisesti etäjaksojen aikana.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Valmennusfysiologia (2 ov)

Kuvaus:

Kurssilla syvennetään tietoja valmennuksen fysiologisista vaikutuksista.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee alan termistön ja yleiset periaatteet. Opiskelija ymmärtää valmennuksen fysiologisen merkityksen ja vaikutukset hevosen elinsysteemeihin. Opiskelija tuntee valmennuskaudet ja osaa suhteuttaa valmennuksen tehokkuuden eri valmennuskausille. Opiskelija tuntee sykemittarin toimintaperiaatteen ja osaa hyödyntää sitä valmennustoiminnassaan.

Sisältö:

Terminologia ja yleiset periaatteet

Valmennuskaudet ja niiden merkitys

Kuntotestaus juoksumatolla

Sykemittarin toimintaperiaate ja käyttö hevosvalmennuksessa

Hevosvalmennuksen tietokonesovellutukset

Sykemittarin käyttö (käytännönharjoitukset)

Suoritus:

Luennot ja käytännön harjoitukset. Vaihtoehtoinen suoritustapa kirjatentti (Valmennusfysiologian perusteet, Hevostietokeskus 2003).

Materiaali:

Oppitunneilla tehtävät luentomuistiinpanot tai kirja:

Valmennusfysiologian perusteet, Hevostietokeskus 2003.

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Kinnunen Susanna, FM

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyyn suoritukseen edellytetään läsnäoloa oppitunneilla ja harjoituksissa.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Ravihevosen kengittäminen (6 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla perehdytään ravihevosen kengittämiseen. Hyödynnetään opiskelussa omaa projektihevosta.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee kengityksen merkityksen ravihevosen jalkojen ja kavioiden terveydelle. Hän hallitsee eri kengitysvaihtoehtojen käytön hevosen ravin tasapainotuksessa, koordinaation parantamisessa sekä liikeratojen muuttamisessa. Hän tuntee eri kenkätyypit ja materiaalit sekä niiden käyttötarkoituksen ravihevosen kengittämisessä.

Sisältö:

Eri kenkätyypit ja materiaalit

Kavioiden paikkaaminen

Tasapainottamisen perusteet

Ravihevosen talvikengityksen eri vaihtoehdot

Ravihevosen kesäkengityksen eri vaihtoehdot

Työturvallisuus ja apuvälineet

Kengityksen merkitys raajojen terveydelle ja hevosen liikkeille;

terveen ja sairaan kavion kengittämisen perusteet

Suoritus:

Luentoja ja käytännön harjoituksia kurssisisällön aiheista tai aikaisemmalla kokemuksella hankitun asiantuntemuksen osoitus. Etätehtäviä ja käytännön harjoittelua omatoimisesti etäjaksojen aikana.

Materiaali:

Ravihevosen hoito ja valmennus -kirjasarja

Kengityksen käsikirja, 1996, Fabritius

Hevosen kengitys ja ontumaviat, Paatsamo

Kouluttajat:

Kemiläinen Jukka, aikuiskouluttaja, kengitysseppä, Ylä-Savon ammattiopisto

Tossavainen Jorma, kengitysseppä

Arviointi:

Arviointi asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritus edellyttää osallistumista lähijaksoille tai muuten hankittua vastaavaa kokemusta ravihevosen kengittämisestä sekä hyväksytysti suoritettuja etätehtäviä.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Eläinlääkintä (2 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla perehdytään erityisesti kilpahevosen yleisimpiin sairauksiin ja rasitusvammiin. Käydään läpi lääkinnän periaatteet, lääkeaineet ja dopingsäännöt. Perehdytään kilpahevosten lihas- ja hammashuoltoon.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee kilpahevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat ja pystyy tunnistamaan mm. kario-, nivel-, jänne- ja lihasvammat. Opiskelija osaa arvioida hammashuollon ja hevosen hieronnan tarpeen ja mahdollisuudet. Hän tuntee lääkinnän perusteet ja hevoselle käytettävät lääkeaineet sekä lääkeainelain. Hän hallitsee ravikilpailujen dopingsäännöt ja osaa toimia niiden vaatimalla tavalla sekä osaa ohjeistaa henkilökunnan toimimaan sääntöjen mukaan.

Sisältö:

Kilpahevosen yleisimmät sairaudet ja rasitusvammat ja niiden tunnistaminen
Verinäytteiden analysointi
Lääkintä- ja dopingsäännöt
Hammashuolto

Suoritus:

Lähiopetukseen osallistuminen sekä itsenäisesti suoritettavat kirjalliset oppimistehtävät.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto
Palttala Kristiina, eläinlääkäri

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyt suoritukset edellyttävät läsnäoloa lähiopetuksessa sekä hyvin suoritettuja oppimistehtäviä.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.

Ravihevosen jalostus (1 ov)**Kuvaus:**

Kurssilla perehdytään ravihevosten sukujen erityispiirteisiin, perinnöllisyyteen ja jalostuksen pääperiaatteisiin sekä näyttelytoimintaan. Tutustutaan jalostusvalintojen tekemiseen.

Tavoitteet:

Opiskelija tuntee ravihevossukujen erityispiirteitä ja osaa ottaa ne huomioon valmennuksessa. Hän tuntee perinnöllisyyden ja jalostuksen pääperiaatteet, osaa valmistella hevoset näyttelyyn ja esittää ne. Hän osaa arvioida ravihevosvarsoja sekä aikuisia hevosia ja pystyy tekemään jalostusvalintoja.

Sisältö:

Ravihevosten suvut

Perinnöllisyys

Jalostuksen perusperiaatteet

Näyttelytoiminta

Jalostusvalintojen tekeminen

Ravihevosvarsan ja aikuisen rakenteen arviointi ja vaikutus valmennukseen

Suoritus:

Lähiopetukseen osallistuminen sekä itsenäisesti suoritettavat kirjalliset oppimistehtävät.

Materiaali:

Oppitunneilla jaettava materiaali, internet ja luentomuistiinpanot.

Kouluttajat:

Huttunen Tuovi, aikuiskouluttaja, ravivalmentaja, Ylä-Savon ammattiopisto

Kauhanen Jukka-Pekka, ravivalmentaja

Perttunen Eero, jalostusagronomi

Arviointi:

Asteikolla 1-5. Hyväksytyyn suoritukseen edellytetään läsnäoloa oppitunneilla sekä hyvin suoritettuja oppimistehtäviä.

Itsearviointi ja vertaisarviointi:

Opiskelija suorittaa kurssin jälkeen vertais- ja itsearvioinnin.